

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement.
 3 maal per week 6 fr. 'sjaar
 2 » » 5 fr. »
 1 » » 4 fr. »
 Een blad afzonderlijk 10 centiem.
 De abonnemeten zijn vooraf betaalbaar.
 Aankondigingen 15 centiem per drukregel.
 Reclamen, vonnissen en andere artikelen, vooraan of binnen in het blad: 1 frank den drukregel.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.
 De POSIRIJDER verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.
 Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever Groot-Markt, n° 37-39, Tongeren.

De personen die een ABONNEMENT nemen aan den Postrijder voor het jaar 1907, zullen het blad kosteloos ontvangen, van den dag hunner inschrijving tot aanstaande Nieuwjaar.

TONGEREN, DEN 20 NOVEMBER.

ONZE DIEREN IN DEN WINTER.

De winter is winter; velden en bosschen zijn verlaten. De strenge koude en de ijsskoude wind hebben de meeste vogels uit onze streken verdreven. Thans hoort men geen vroolijk vogelgezang meer; men ziet geen bont gekleurde vlinders noch bevallige waterjufferlijcs meer door de lucht weemen. En toch zijn er nog dieren, die de huizen van den Winter trotseeren. Bij de aankomst der Lenten zullen zij uit hunnen doodsloop vrijzigen en hun bedrijvig leven hervatzen.

Maar, hoe ontspannen die dieren aan den dood? Dat zullen wij kortmondig onderzoeken:

Om niet te bezwijken onder de harsle wintervorst heeft de Schepper hen een onzijdig geluk middelen geschonken. Eetlijke dieren blijven in 't leven, door wel beschutte schuilplaatsen te kiezen, waar zij hunne eieren leggen, die de strengste koude kunnen verdragen. Die eieren ontkiemen bij de eerste Lentewarmte.

Velen van u hebben reeds de gele eieren van de kruispin gezien, opgehangen in een sterk omslag; maar in 't algemeen zijn de dieren eren zoo gemakkelijk niet om vinden. Een groot gedeelte vlinders, vliegen, muggen, in het algemeen de rechte luchtbezwingers trachten hunne eieren tegen de koude te verbergen. Te dien einde leggen zij die in alle mogelijke schuilplaatsen, in de holten van boomstammen, in de takken, in spleten van oude muren, in de stallen, in de huizen, onder de rotsen; zij verbergen ze onder 't gebladert, het gras en de stelen; men vindt ze dikwijls onwonderd met een dikke laag welke de insecten uit hun eigen lijf rukken... Ge te kijf veel, onderaan de meeste insecten gelaten verzwelgen. Uit de eieren komt de larve en; deze spinnen zich in een nopje, waaruit het volmaakt insect te voorschijn komt, zoodat het geval is met de vlinders.

Vele larven doorstaan gans den Winter, o. a. de larve van de mol, die haar verblif huelt in de kleederen, de pelsden, de sopia's, de opgevuilde stoelen en in de wollen lappen, alwaar zij in rust verdueren. Ook de larven van de mierenkroel, den velkrekkel, den veemol en van zekere kevers, als de meikever en de hazelnootkever brengen den winter door in den grond, om zich tegen de koude te beschermen.

Bij andere insecten zijn het niet de larven, maar de nopjes die de koude tarten. De rupsen van den witten vlinder en van 't nootje, kruijen op de muren der woningen en op de boomstammen. Kleven zich vast aan uitgespreide planten, aan dakgoten of aan takken, worden er nopjes en brengen in dezen staat g. h. e. den winter door. Terwijl deze laatste in volle lucht en zonder beschut te zijn tegen ijs en sneeuw, behoogen hangen zij er rupsen van ettelijke vlindersoorten, die in den grond kruipen en daar in nopje veranderen. Anderen weven zich een dekfel van draadjes, arde of plantenvezels. Deze dekkels verschillen all in bouwstof, in maaksel, in vorm en in manier om zich te verstellen. Vele rupsen insecten, dan men gemeenlijk denkt, brengen althuis den Winter door. Maar de meeste vertoonen zich niet. Ik spreek hier niet van de huisvlieg, die men hier en daar, behalve den winter, in de stallen en de verwarmde plaatsen vindt. Als een wonder verschijnsel, stip ik nog den kleinen wintersvlinder aan; deze vlinder, die aan de vruchten zooveel schade toebrengt en die men in November, December en zelfs nog in Januari ziet. Wij kunnen hier nog bijvoegen de lousde, die gedurende de zonnige winterdagen door de lucht fladdert.

Enkele vlinders, uitzondering natuurlijk, brengen u den Winter in doodsloop door, verhoogen echter de lousden der kassiken en in andere dergelijke schuilplaatsen. Zij ontkiemen bij de eerste Lentewarmte. Zoo gebeurt het ook met de wijfje van de steekling en met eenige spinnen die men onder in een hoel vindt. Maar het zijn vooral de kevers, die hier in dichte geleederen overwinteren. De schorskevers vinden onder de boomstammen een zekere schuilplaats.

De loopkevers verbergen zich onder steenen, mos en ghelidert. De appelkever, die aan de vruchten zooveel schade toebrengt, en nog anders kruijen onder de zachte boomstammen of tusschen het mos en d. lichens der boomstammen onder boomstammen of van het water. De zwemkevers verhoogen in het water; de groote zwemkever laat zich in het ijs verrijzen en ontdoet ook met het ijs om een nieuw leven te beginnen.

Wij zoud u nog kunnen wijzen op eenige insecten die overwinteren in g. leuven of bijzonneren plaatsen, zonder in volkomen doodsloop over te gaan. Daaronder hebben ze voor den langen rusttijd voedsel nodig, waarvan zij binst het warme jaargetijde en goed n. voornamelijk opdoet, tot deze soort behooren de bijen. Onder de andere wervelende dieren kunnen we nog noemen de aardwormen en de huisvliegslakken. De eerste scharen zich in geleederen verschidene meters onder de aarde en blijven daar tot de Lentewarmte hen naar boven lokt.

De huisvliegslakken bekampen zeer behoudig de strengste winterkoude. De huisvliegslak der wijbergen hoort met den herfst, vijftien tot dertig centimeters diep in den grond en sluit hare schelp met kalk. Dan kruipt zij zoo diep mogelijk in haar huisje, zonder dat de werkzaamheid der longen en van het hart geheel ophouden. Daardoor heeft zij veel geluk met de g. wervelde dieren.

In de lente, zet de huisvliegslak den voet, zoodat men zegt, tegen het ijs, maakt het wat los, duwt het naar buiten en gaat vervolgens naar weest zoeken.

De waterhuisvliegslakken verbergen zich in de waterbedding en slap n. er in of wandelen op den waterbodem.

Onder de werv. dieren lijden de visschen het minste van de koude en het is maar, wanneer beken en vijvers met ijs bedekt zijn, dat men ze niet meer kan beschrijven.

De tweeslachtigen, padden, kikvorschen, enz., zijn ongehoofdelijk hard bestand tegen den Winter. Alhoewel men beweert dat een kikvorsch of een salamander, zich evenals de waterkever in het ijs kan laten bevriezen en met de warme weder ontdoet, is dit nog niet bewezen geworden, maar 't is niet te loochenen, dat deze dieren groote koude kunnen verdragen.

De groene kikvorsch daalt van de boomen, zijn luchtverblif, springt in het water en dompelt zich in den plas bij andere kikvorschen en salamanders. De padden verblijven zich in drooge openingen van den grond, waar zij in chijndood vallen. Al de kruipdieren slapen gedurende

gans den Winter; eenigen onder hen behouden in dezen staat een zekere beweegbaarheid, terwijl anderen stijf en roerloos liggen. Zoo'n hardheid tegen de koude als de tweeslachtige dieren bezitten zij niet. Eene scherpe, aanhoudende koude doodt hen, als zij in hunne schuilplaats niet genoegzaam beschut zijn. De Griekse schildpad begruut zich onder de aarde; de moeras-schildpad schuilt weg in den plas; de hagedissen kruipen dicht bijeen in een warmen hoek, B. V. onder den hoofdwortel van eenen boom, onder steenen en rotsen, in boomspelen of grondopningen. De boschslangen overwinteren meesttijds in groepen en uitgegraven holen onder de aarde, of die zij zelf graven, en die zij langs binnen met gras en aarde toestoppen.

Alzoo verschoolen, brengt de gemeene adder der Alpen vier of vijf jaar in doodsloop door. Maar zoo de hevige koude de dieren, die wij besproken hebben, doodt, zoo zij niet genoegzaam beschut zijn, dit is evenwel het geval niet voor de dieren met warm bloed. Deze worden tegen de winterkoude beschermd door hun pels of dikker gevederde dan 's zomers. Dit is het geval voor degenen, die zich met insecten, zaden, boomvruchten en scheuten voeden. Maar hoe verdragen deze dieren hunnen honger? Een eerste middel, dat ongelukkig niet altijd kan benuttigd worden, bestaat in ander voedsel te nemen. Daarvoor moeten natuurlijk de tanden, de bek en andere spijsoptnemingsorganen geschikt zijn watbij allen het geval niet is.

Stads- & Provincienieuws.

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 20 DECEMBER.

De werkzaamheden wegens de loting, voor de militieplichting van 1907, zullen, onder het bestuur van den Arrondissements-Commissaris of van den afgevaardigde op woensdag, 6 Februari aanstaande, op de volgende plaatsen en uren plaats hebben in het

ARRONDISSEMENT TONGEREN:

Tongeren, stadhuis; Bilsen, gemeentehuis; Cortessem, gemeenteloungensschool; Borgloon, gemeentehuis; Ruckelingsdijk, van de Reckheim, gemeenteschool; Veldwezelt, school van het Centrum, om 10 uren 's morgens.

Lauw. — Alhier zijn dieven met geweld in de melkerij gebroken. door het openbreken der deur bij middel van een ploegkouter, dien men des morgens in den kelder heeft teruggevonden. De schelmen hebben ongeveer 90 kilos boter gestolen. Het gerucht werd onmiddellijk verwittigd en zal wellicht op het spoor der inbrekers geraken.

Mopertingen. — De schildering onzer monumentale kerk is bijna geëindigd, en is overprachtig. Binnen kort zal ook nog een kunstig afgewerkte Crucifix aan 't gewelf der koor geplaatst worden.

Als dan kan onze kerk met de schoonste der omstreken weldijveren, hetgeen wij te danken hebben aan den eivervollen heer Pastoor dewelke wij nog lange jaren in ons midden wenschen te behouden.

Molenbeersel. — Onlangs melden wij dat de boring naar steenkolen alhier op eene diepte van 600 meters gevorderd was; thans vernemen wij, dat men reeds de 700 meters bereikt heeft.

Maesoyck. — Verl. Dinsdag avond had hier aan den wal, in de Everstraat, bijna een groot ongeluk plaats. Het 8jarig dochtertje van W. E. had zwavelstokjes mede naar bed genomen en ontstak licht. Toen het nauwelijks ingeslapen was, vatte het bed vuur en de arme kleine werd deertlijk verbrand, voor dat men het ongeluk had opgemerkt. Men gelukte er nochtans in het begin van brand te bemeesteren.

Het arme kind werd in zorg lijken toestand naar het hospitaal gebracht.

St-Truiden. — 't is aanstaanden donderdag, dat de gouden bruiloft der brave echtelingen Preudhoms Mathys, zal gevierd worden. Te oordeelen naar de toebereidselen en de bemoeiingen van de bewoners der Houtmarkt, zal er niets gespaard worden om het feest allen juist bij te zetten.

Veldwezelt. — Zondag, rond middernacht, keerde M. M., van Vroenhoven per veld van de kermis huiswaarts. Gekomen aan 't buitengoed van den heer Vanwest te Hees, kreeg hij eensklaps een regen van steenen op het lijf. Gelukkig vlogen de meesten langs het hoofd, maar eenige kwamen op zijn lichaam te recht. Boven den voet werd hij zoo erg geworpen dat hij maar met moeite meer voortkroon. Onnoodig te zeggen dat de lafaards, na dit wanbedrijf de vlucht namen in de richting van Hees.

Bree. — In de vergadering, welke verleden week op het stadhuis alhier belegd was nopens de verlichting door electriciteit van ons

stadje Bree, zijn er bepaaldelijk twee voorstellen gedaan, van welke het beste, praktische en voordeligste door onze gemeenteraad zal aangenomen worden. Voegen wij er bij dat deze vergadering, welke twee uren en een half geduurd heeft, door een talrijk publiek werd bijgewoond.

Eer dat een jaar zal vervolgen zijn, zal Bree des avondz baden in een... zee van licht.

Hamont. — Een werkmans van Hamont, beticht van een kistje rozijnen binnen het land gesmokkeld te hebben, wordt veroordeeld door de rechtbank van Hasselt tot 4 maand gevangenzitting en 80 fr. geldboete. De rozijnen worden verbeurd verklaard.

Tram Genck-Luik. — De Moniteur van zaterdag geeft de vergunning aan de Nationale Maatschappij voor deze lijn.

De volgende gemeenteraden hebben voor deze lijn de som van 4,500,000 fr. gewaarborgd.

Provincie Limburg:

Munster-Bilsen, Sutendael, Genck, Bilsen, Wonck, Klein-Spauwen, Sichen-Sussen en Bolré Bassenge, Fall-Mheer, Vlijtingen, Vroenhoven, Martenslinde.

Provincie Luik:

Fexhe-Slins, Hermée, Houtain-Saint-Simeon, Heure-le-Romain, Herstal, Rocour, Luik, Liers.

De Staat zal in het vormen van het nominaal kapitaal voor bedoelden buurtspoorweg, deelnemen voor twee miljoen tweehonderd vijftigduizend frank en zijne schuld delgen door middel van negentig annuïteiten van acht en zeventigduizend zevenhonderd vijftig frank ieder.

Bocholt. — Moord. — Tusschen verscheidene personen is in eene berberg twist ontstaan. weldra gevolgd door een verwoed gevecht. De messen kwamen te voorschijn. Twee der vechters kregen messteken en vielen ten gronde.

De schalielidker, D., genaamd, die in den buik eene dolksteek gekregen had, stierf eenige oogenblikken nadien. Het ander slachtoffer verkeert in zeer zorgwekkenden toestand.

De dader van den doodslag is aangehouden en naar het gevang van Tongeren gebracht.

De Internationale lijn Leuven-Tongeren-Aken. — Het ontwerp eener nieuwe lijn, vertrekkende uit Leuven, gaande over St-Truiden-Tongeren, om de Maas over te steken te Visé en Aken te bereiken, langs het land van Herye is bepaald, vastgesteld. Men weet dat de nieuwe lijn ongeveer 80 miljoen zal kosten.

Hollandsch Limburg.

MAASTRICHT. — AANBESTEDING VAN SPEK. — Te Maastrecht is aanbesteed 400 kilos geroeekt en 500 kilos pekelspek ten behoeve der soldaten. De laagste inschrijver was M. Linthorst te Deventer aan 64 cents per kilo voor beide soorten.

NIEUWS

uit de Stad en de Provincie Luik.

LUIK. — In eene suikerfabriek te Liers werd een werkmans door eenen riem meegesleept tot op de as, en toen met zulke kracht op den grond geworpen dat zijne armen en beenen braken. Hij stierf kort nadien, eene moeder met zes jongere broeders en zusters nalatende. Een andere broeder is over twee maanden op dezelfde wijze aan den dood gekomen.

CHARNEUX. — EEN KIND VERDRONKEN. — Een droevig ongeval greep plaats in eene pacht-hoeve onzer gemeente. Een jongste, twee jaar en half oud, speelde ter plaatse « Moulin Grignard » op de oevers der Berwinne, toen het knaapje eensklaps van de brug in 't water viel, dat te diep plaats zeer diep is. Het kind werd bijna oogenblikkelijk opgevischt; evenwel kon men het niet tot het leven terugroepen.

BINNENLAND.

BRUSSEL. — Een, die zelf bekende een domkop te zijn, is een Brusselaar, die vroeger in zijne geboortestad bij verstek veroordeeld werd voor diefstal, doch zich door de vlucht aan de gevangenis wist te onttrekken. Verleden week echter keerde hij uit Frankrijk terug en hij vierde zijne terugkomst met eene drinkpartij, die hem zoo luidruchtig maakte dat de politie hem tot de orde moest roepen.

Nu werd hem de vroegere veroordeeling herinnerd. — O, zegde hij, dat is vijf jaar geleden! er is dus prescriptie! Maar de politie had beter gerekend dan hij, want hij was een

maand te vroeg gekomen. Terwijl hij zwoer, een volgenden keer beter te rekenen, werd hij in de doos gedraaid.

De Brusselse hotelhouders zullen met genoegen vernemen dat de dieven, die zooveel misdrijven op hun geweten hebben en onder andere, in een dier hotels voor 34,000 fr. juweelen stelen, eindelijk te Bern aangehouden zijn. De reeks hunner heldendaden zou eene lange lijst uitmaken. Het waren zulke beslagen dieven dat zij zelfs voorzien waren van volmaakte werktuigen, waarmee zij deuren konden openen, opwelke de huisbewoners den sleutel langs binnen lieten steken, om te beletten dat men met valsche sleutels zou binnen komen.

ARME ZINNELOOZE. — Toen donderdag, na het « Te Deum » te Brussel, de burgerwacht afmarcheerde, kwam eene vrouw, rond de 40 jaar oud, en zeer deftig gekleed, plaats nemen aan 't hoofd van het regiment, en met mannelijk stap ging rij voo de rangen.

Een officier naderde haar en verzocht haar beleefd henen te gaan.

— Koning Leopold is dood, zegde zij; ik ben de gravin van Vlaanderen! Laat mij aan 't hoofd mijner getrouwe troepen naar het paleis het erfdeel gaan opeischen, waarop ik recht heb.

De officier was verplicht de politie te roepen om de vrouw in veiligheid te brengen, eer het regiment regelmatig voort kon gaan.

BANDIETENSTREEK TE BRUSSEL. — Vrijdag avond kwam in de Scailpstraat, bij Mev. R. een persoon binnen, die zegde politiecommissaris te zijn en inlichtingen te verlangen over eenen gepiegeden diefstal. Eensklaps greep hij de vrouw vast en wierp haar op den grond, blijkbaar met het inzicht haar te wurgen. Op het hulgeroep der dame snelde de meid toe en dit deed den valschen policieman de vlucht nemen.

Ziehier breedvoerig de omstandigheden in welke het feit zich voerde:

Beide vrouwen hebben namelijk hun leven te danken aan de eenvoudigste omstandigheid die men zich kan verbeelden: die omvallen van eenen stoel.

De oude jufvr. Louise Rummel woont met hare 43jarige Ursula Gerard in het n. 4 van gezegde straat.

Daar kwam onder een of ander voorwendsel over een paar dagen een fatsoenlijk gekleed persoon aanbellen. De meid zond hem henen.

Doch vrijdag kwam hij terug, ditmaal zich uitgevende als behoorende tot de rechterlijke politie. Hij kwam, zegde hij, inlichtingen vragen over eene vroegere meid van jufvr. Rummel, thans aangehouden voor het verkoopen van gestolen goed en voor huisdiefstal.

De oude jufvrouw kwam beneden om den bezoeker te woord te staan. Zij zegde dat de meid, wier naam hij noemde, nooit bij haar in dienst was geweest. Hij was echter met dit gezegde niet tevreden en vroeg een geschreven bewijs.

De jufvrouw schreef het verlangde en, toen zij opstond om hem het papier te overhandigen, greep hij haar bij de keel en wierp haar ten gronde.

Doch ondanks haren 70jarigen ouderdom, weerde de vrouw zich krachtig, zoodanig dat zij eenen zwaren stoel deed omvallen. Dit reddde haar; de meid, die in de kelderkeuken was, snelde toe, maar ook zij werd door den bandiet aangevallen.

Onder het gevecht raakte hij met een zijner vingers in den mond der meid en deze gaf hem nu een geweldige beet, die hem deed ophouden van haar in de keel te nippen.

Geburen hadden middertijl het hulgeroep der oude vrouw gehoord en deze kwamen voor het huis staan, toen plotseling de deur open vloog en de indringer te midden der toeschouwers, zoo hard hij kon, de plaat poestte.

De politie werd nu verwittigd en deze is dadelijk met de gegeven beschrijving van den bandiet op zoek gegaan.

— Fabriek van kerkgewaden, vlaggen en standaards voor maatschappijen. (De eerste prijzen in alle tentoonstellingen behaald.) Herstelling en zuivering van alle oude gewaden. Huis van vertrouwen: D. Vansina-Van Goubergen, Keizerstraat, 17, Antwerpen.

NAMEN. — De krach, waarvan reeds eenige dagen sprak is, zal 6 miljoen bedragen. Eene overeenkomst is toegestaan. Eene familie van een der betrokkenen staat geheel haar vermogen af, 't zij drie miljoen, wat natuurlijk het tekort met 'e helft vermindert. De schuld eischers zullen 60 tot 70 % trekken.